

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Psihologie

Testul 4

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Îrja a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Az érzetek egyik tulajdonsága a/az:
 - a. egységesség
 - b. érzelmi tonalitás
 - c. megosztottság
 - d. strukturalitás.
2. Az előtted lévő könyv észlelési képe:
 - a. egy másodlagos kép
 - b. a képzelet eredménye
 - c. egy elsődleges kép
 - d. egy képi szimbólum.
3. Az a pszichés folyamat amely intuitív kiindulási és támogatási pontot nyújt a gondolkodási folyamatnak az:
 - a. a figyelem
 - b. az érzékelés
 - c. az akarat
 - d. a képzet.
4. A motiváció egyik funkciója a:
 - a. kifejező funkció
 - b. meggyőző funkció
 - c. tevékenység irányítási funkciója
 - d. megismerő funkció.
5. Az, hogy Mircea megnyerte a középiskolai sakk bajnokságot, s ezért ugrálva, boldogan megy hazafele, rávilágít az érzelmi folyamatok egyik tulajdonságára. Ez a:
 - a. kifejeződés
 - b. polaritás
 - c. mobilitás
 - d. erősség.
6. A figyelem (akaratlan, akaratlagos, figyelemutáni) osztályozási kritériuma:
 - a. általánosítási fok
 - b. a megértés jelenléte vagy hiánya
 - c. az akarat jelenléte vagy hiánya
 - d. a figyelem fő irányultsága.
7. A szabályozó lelki folyamatok csoportjába tartozik a/az:
 - a. akarat
 - b. képzelet
 - c. emlékezet
 - d. észlelés.

8. Mint megismerési folyamat az észlelés eredménye az észlelési kép, melynek minősége csökken, ha a tárgy:
- csak szemlélve van
 - a személy érdeklődésének középpontjában van
 - a tevékenység során mozgatva van
 - tevékenység során közvetlen módon felhasználásra kerül.
9. Az emberről, természetről és a társadalomról kialakított összes ideát és elméletet magába foglaló motivációs struktúra legmagasabb általánosítási foka:
- a motívum
 - a világról és az életről kialakított felfogást
 - az érdeklődés
 - a meggyőződés.
10. A bizonytalanság érzése a következő érzéskategória része:
- etikai
 - esztétikai
 - intellektuális
 - erkölcsi.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

A bal oldali oszlopban az emlékezet tulajdonságai vannak felsorolva, a jobb oldaliban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írja le a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. Logikus jelleg	1. Arra utal, hogy ahhoz, hogy mentálisan jobban megjegyezzük és felelevenítsük az információt, különböző memorizálási eszközöket használunk.
b. Aktív jelleg	2. Rávilágít arra, hogy nem mindent jegyzünk és elevenítünk fel, csak azokat, amelyek megfelelnek az életkorunknak, az érdeklődésünknek, a kíváncsiságunknak stb.
c. Közvetett jelleg	3. Arra utal, hogy az emlékezet mind az idő, mind a hely sajátosságainak a függvénye, ám egyben a személy belső állapotának is.
d. Szelektív jelleg	4. Rávilágít arra, hogy az emlékezet változásokat és átalakításokat idéz elő mind a személyben, aki megjegyezte az információt, s ugyanakkor a bevésített anyagban is.
	5. Feltételezi a bevésített és felidézett információ megértését.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

A képzelet fejlődése a beszéd fejlődésétől függ, mivel a szó teszi lehetővé a gondolatok mentális térben való előhívását, feldolgozását és különböző kapcsolatokba való rendezését.

A fenti szövegből kiindulva, válaszoljon az alábbi követelményekre:

- Említsen meg két lelki folyamatot/jelenséget, amelyre a szöveg explicit módon utal! **4 pont**
- Nevezze meg az 1 pontban megemlített egyik lelki folyamat/jelenség három jellemzőjét! **6 pont**
- Alkosson egy példát, amely által szemlélteti a képzelet és az érzelmek kapcsolatát! **4 pont**
- Érveljen hozzávetőlegesen öt sorban amellett, hogy a rosszul meghatározott problémahelyzetekben a heurisztikus stratégiák előnyösebbek az algoritmikus stratégiákkal szemben! **4 pont**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

Bonaparte a tanulmányait Párizsban az 58 tanulóból a 42. helyen végezte, jellemzése szerint tanulóként „visszafogott, szorgalmas volt, a tanulást részesítette előnyben a szórakozással szemben, az elvont tudományokat kedvelte, más iránt kevés érdeklődést mutatott, alaposan ismeri a matematikát és a földrajzot, csendes, távolságtartó, szereti a magányt, szeszélyes, hajlamos az önzésre, keveset beszélő de válaszlai energikusak, megnyilvánulásai gyorsak és szigorúak, önimádó, ambiciózus és törekvő volt” [...] Chaptal, a kor életrajzírója, Bonaparte fizikai és erkölcsi bonyolultságát mutatja be, amely nem hasonlítható egyetlen történelmi karakterhez sem. Kicsi de egyben kifejező alkata, egészséges teste volt, rendkívüli bátorság, szellemi és testi kimeríthetlenség jellemezte. A nehezebb kampányok során kövérebben tért vissza. Egyetlen szabályt sem tartott be a mindennapi életben, rendszertelenül étkezett és aludt. Néha alighogy lefeküdt, máris felkelt, és egész éjjel dolgozott. Józan volt, nem voltak kulináris preferenciái, és az étkezése ritkán tartott 10-12 percnél tovább. Bonaparte aktív és napi levelezésekkel fárasztotta minisztereit. Könyörtelenül kihasználta a szolgálatában levő embereket, és ritkán volt elégedett a szolgálataikkal.” [...]

Roederer vallomásai alapján „Bonaparte mindig összeszedett, őszinte, néha erőszakos volt, de ugyanakkor mindig érdekes”. [...]

A kihallgatások során nem szerette, hogy a tárgyalópartnere közel kerüljön hozzá, soha nem fogott kezét, nem köszönte meg a szolgáltatásokat, hallgatással fejezte ki köszönetét és beleegyezését. Kérdései tiszták, pontosak, gyakorlatiasak voltak. A „Miért?” kérdést gyakran használta. Nem szerette hallani, hogy lehetetlen, összeráncolta szemöldökét, hogyha úgy válaszoltak, hogy „lehet”, „ha”, „valószínű”. [...]

Emlézőképessége kimagasló volt, részletekbe menően megőrizte a feldolgozott információt. Pontos adatokkal dolgozó számítógép. Főlényes volt, mások eltörpültek mellette.

(Gheorghe Eminescu, Napoleon Bonaparte, Vol.1)

Válaszoljon az alábbi követelményekre a szöveg alapján!

- A. Nevezze meg, C.G. Jung elmélete alapján Napoleon Bonaparte temperamentumának típusát. Támassza alá válaszát két gondolattal/ kijelentéssel a szöveg alapján! **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy Napoleon Bonaparte egy igényes/szigorú személy volt? Igazolja válaszát egy, a szövegből vett érvel! **4 pont**
- C. A szöveg szerint Napoleon Bonaparte *fizikai és erkölcsi bonyolultsága nem hasonlítható egyetlen történelmi karakterhez sem*. Fogalmazzon két érvel a szöveg alapján, ami ezt az állítást igazolja! **6 pont**
- D. Hozzávetőleg fél oldalas terjedelemben mutassa be G.W. Allport elmélete alapján Napoleon Bonaparte jellemét, kiemelve annak egy kardinális és két alaptulajdonságát! **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvel, amellyel cáfolja azt a kijelentést, hogy az *intelligencia egy sajátos képesség*! **4 pont**